

ÎNCHIEIRE

25 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea pe Acțiuni ”Asterra Grup”, reprezentată de avocatul Aureliu Scorțescu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cu Capital Străin “Premier Energy Distribution ” Societate pe Acțiuni împotriva Societății pe Acțiuni ”Asterra Grup”, intervenient accesoriu Culea Andrei privind încasarea despăgubirii de asigurare,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2020, prin care s-a respins apelul declarat de Societatea pe Acțiuni ”Asterra Grup”, și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 21 februarie 2019,

c o n s t a ț ă :

La 22 august 2018, Î.C.S. „Premier Energy Distribution” S.A. s-a adresat în instanța de judecată, cu cererea de chemare în judecată împotriva S.A. ”Asterra Grup”, intervenient accesoriu Culea Andrei cu privire la încasarea sumei de 16 865, 90 lei cu titlu de despăgubirii de asigurare și 1596, 23 cu titlu de dobânzii de întârziere pentru perioada 06.01.2018-16.08.2018.

În motivarea cererii de chemare în judecată a indicat că, la 02 ianuarie 2017, în satul Talmază, raionul Ștefan Vodă a avut loc accidentul rutier în rezultatul căruia a fost deteriorat un pilon electric, care se află la balanța Î.C.S. „Premier Energy Distribution” S.A.

La momentul producerii accidentului rutier, contravenientul Culea Andrei dispunea de asigurare obligatorie nr. 2669792 din 03 noiembrie 2016 eliberat de către C.A. „Asterra Group” S.A.

Reclamantul a indicat că, în urma deteriorării pilonului electric, reclamantul a efectuat în ordine de urgență reparația acestuia, în vederea asigurării de furnizare a energiei electrice consumatorilor.

Astfel, în urma efectuării lucrărilor a fost stabilită suma prejudiciului în mărime de 16 865,90 lei, fapt confirmat și prin certificat.

La 05 octombrie 2017, a înaintat o reclamație către C.A. „Asterra Group” S.A. cu solicitarea de deschidere a dosarului de daune și achitarea prejudiciului cauzat în urma accidentului rutier.

La 10 octombrie 2017, reprezentantul Î.C.S. „Premier Energy Distribution” S.A. a fost la examinarea locului accidentului împreună cu reprezentantul C.A. „Asterra Group” S.A.

Reprezentantul C.A. „Asterra Group” S.A., a asigurat reclamantul că, vor fi analizate rezultatele examinării și rezultatul examinării cererii de deschidere a dosarului de daune și achitarea despăgubirii de asigurare, însă așa și nu a parvenit nici o informație.

Astfel, la 28 mai 2018 reprezentanții Î.C.S. „Premier Energy Distribution” S.A., au înaintat o cerere suplimentară prin care au solicitat eliberarea informației și a unei copii a dosarului de despăgubiri.

La 06 iunie 2018, la sediul Î.C.S. „Red Union Fenosa” S.A., a parvenit informația despre eliberarea unei copii a dosarului de daune și raportul asupra tuturor acțiunilor întreprinse.

În informația parvenită era anexat și răspunsul din 16 octombrie 2017 cu nr. de ieșire 47/10 prin care compania de asigurare a informat asupra refuzului în achitarea despăgubirii, fiind prezenți în situația unui caz neasigurat în baza prevederilor alin. (1) art. 19 și alin. (6) art. 20 al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehiculele nr. 414 din 22.12.2006.

Prevederile Regulamentului cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice nr. 406 din 25 februarie 2011 (care era în vigoare în perioada de referință), stipulează că, operatorul rețelei de distribuite este obligat să respecte următorii indicatori garanțați de continuitatea în livrarea energiei electrice oricărui consumator final.

Durata unei întreruperi neprogramate nu poate depăși: a) 24 ore în cazul în care este necesar de reparat sau de înlocuit un sector avariat al liniei electrice (există câțiva piloni defectați sau căzuți), de înlăturat defectele liniilor subterane în cablu sau de înlocuit un transformator în forță; b) 16 ore, în cazul întreruperilor produse în perioada nocturnă și cauzate de defecțiunile rețelelor de medie tensiune; c) 6 ore pentru mediu urban și 8 ore pentru mediu rural în celelalte cazuri.

Potrivit pct. 13 din Regulamentul nominalizat supra, în cazul nerespectării indicatorilor garanțați de continuitate, stabiliți la pct. 12 sbp 1), 2), 3) și 4) din prezentul Regulament, operatorul rețelei de distribuție suportă plata compensațiilor conform prevederilor art. 44 al Legii cu privire la energia electrică.

Dacă se dovedește că durata întreruperii neprogramate, stabilită la pct. 12 sbp 2) din prezentul Regulament a fost depășită din cauza acțiunilor sau a inacțiunilor operatorului rețelei de transport și de sistem, operatorul rețelei de distribuție suportă plata compensației stabilită de prezentul Regulament.

La survenirea întreruperii neprogramate a energiei electrice, Î.C.S. „Premier Energy Distribution” S.A. a fost obligată să acționeze și să restabilească în cel mai scurt timp posibil alimentarea cu energie electrică a rețelei, iar la caz interesele societății prevalează.

Reclamantul a indicat că, și-a onorat obligațiile conform regulamentului și, anume, a reparat și a conectat în termeni restrânși energia electrică, pentru a aproviziona

consumatori casnici cu energie electrică și pentru a evita prăbușirea pilonului electric, care ar fi putut produce consecințe grave, fiind în apropierea caselor de locuit.

Consideră că, pârâtul a încălcat drepturile persoanei păgubite în vederea examinării cererii de despăgubire în baza prevederilor alin. (4) art. 20 a Legii nr. 414 din 22.12.2006.

În urma examinării, asigurătorul era obligat să emită o decizie asupra dosarului de daune și să o expună către persoana păgubită.

În baza alin. (2) art. 20 din Legea nr. 414 din 22.12.2006, asigurătorul este obligat să soluționeze cererea și să achite despăgubirea de asigurare în cel mult 3 luni de la data depunerii cererii de despăgubire. Însă de la primirea cererii inițiale de despăgubire din 05 octombrie 2017, 3 luni de zile a expirat la 06 ianuarie 2018

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 21 februarie 2020, acțiunea a fost admisă.

S-a încasat din contul S.A. "Asterra Grup" în beneficiul Î.C.S. "Premier Energy Distribution" S.A. suma de 16 865,90 lei (șaisprezece mii opt sute șaiszeci și cinci lei, 90 bani) cu titlu de despăgubire de asigurare 1 596,23 lei (o mie cinci sute nouăzeci și șase lei, 23 bani) cu titlu de dobânda de întârziere, și suma de 553 lei (cinci sute cincizeci și trei lei cu titlu de cheltuieli de plata taxei de stat.

Pentru a hotărî astfel, instanța a constatat că, prin recepționarea somației la 05.10.17, asigurătorul a aflat despre producerea cazului asigurat fapt consimțit și prin procesul verbal de constatare a pagubelor din 10.10.2017, însă nu a întreprins nici o acțiune.

Reclamantul a acționat în strictă conformitate cu prevederile Hotărârii ANRE pentru aprobarea Regulamentului cu privire la calitatea serviciilor de transport și de distribuție a energiei electrice nr. 406 din 25.02.2011, conform căroră operatorul rețelei de distribuție este obligat să respecte indicatorii garanțai de continuitatea în livrarea energiei electrice oricărui consumator final, la caz 8 ore pentru mediul rural.

La survenirea întreruperii neprogramate a energiei electrice, reclamantul a fost obligat să acționeze și să restabilească în cel mai scurt termen posibil alimentarea cu energie electrică a rețelei, or la caz interesele societății prevalează.

Prin notificările expediate S.A. "Asterra Grup" la 05.10.2017 și 28.05.2018, ultima a fost somată corespunzător despre necesitatea soluționării cererii, deschiderii dosarului de daune și achitării despăgubirii de asigurare în interiorul termenului de 3 luni, de la data depunerii cereri.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 04 martie 2020, S.A. "Asterra Grup" a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 21 februarie 2020, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond și pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea Î.C.S. „Premier Energy Distribution” S.A., să fie respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2020 a fost respins apelul declarat de C.A. „Asterra Group” S.A., și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 21 februarie 2020.

La 09 octombrie 2020, C.A. „Asterra Group” S.A., reprezentată de avocatul Aureliu Scorțescu a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 septembrie 2020 și a hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 21 februarie 2020, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârilor și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, hotărârea primei instanțe și Curții de Apel sunt neîntemeiate, fiind aplicate eronat prevederile legii și apreciate incorectă a probele.

Disponerea de polița de asigurare a persoanei vinovate și suportarea cheltuielilor pentru repararea bunului deteriorate nu este suficient pentru a pretinde la plata despăgubirii de asigurare.

Procedura examinării bunului pretins a fi deteriorat și evaluarea lui și întocmirea procesului-verbal nu este suficient, deoarece acesta nu este un act de constatare a prejudiciului, ci doar de examinare a bunului restabilit, deja instalat de intimat.

Recurentul a indicat că, asigurătorul este absolvit prin lege de a plăti despăgubire dat fiind faptul că, Î.C.S. „Premier Energy Distribution” S.A., nu i-a acordat posibilitatea de a examina bunul deteriorat imediat după producerea accidentului și nu a acordat posibilitatea asigurătorului de a participa la stabilirea mărimii prejudiciului.

Examinând cauza, instanțele ierarhic inferioare nu au determinat corect raportul juridic litigios și nici nu au dat apreciere temeiului legal de apariție a obligației de a executa. Nu este indicat nici un temei de drept care ar oferi dreptul la dublă încasare de către intimat a sumei pretinse. Prima data din contul intervenientului accesoriu, plătită de acesta benevol și a doua oară dispusă spre încasare de instanța de judecată.

Instanța de judecată urm a să verifice circumstanțele apărute în raport cu normele Legii nr. 414 din 22.12.2006 și nu doar în temeiul Codului civil, raporturile civile fiind reglementate de o lege specială.

Recurentul a invocat că, la materialele cauzei nu a fost anexat nici un înscris, care ar arăta că, C.A. „Asterra Group” S.A., ar fi cunoscut despre survenirea cazului asigurat din data producerii accidentului până la 5 octombrie 2017 când a fost remisă scrisoarea de intimat, astfel în baza art. 20 alin. (7) al Legii nr. 414 din 2006, este absolvit de obligația de a plăti despăgubirea de asigurare.

Recurentul și-a întemeiat pretențiile invocate în recurs prin prisma prevederilor art.432 alin. (2) lit. c) din Codul de procedură civilă, care statuează expres că se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța a interpretat eronat legea.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 15 septembrie 2020.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cererea de recurs a fost declarată la 21 octombrie 2020, respectiv în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Astfel, reieșind din prevederile art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 25 octombrie 2020 instanța de recurs a comunicat intimaților copia recursului, informând despre necesitatea depunerii referinței, fiind la 30 octombrie 2020, potrivit avizelor de recepție (f. d. 204-205).

La 12 noiembrie 2020, Î.C.S. „Premier Energy Distribution” S.A., a depus referință menționând că, recursul este neîntemeiat și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

La 25 noiembrie 2020, Culea Andrei a depus referință menționând că, susține recursul depus de C.A. „Asterra Group” S.A.

Prejudiciul adus Î.C.S. „Premier Energy Distribution” S.A., prin comiterea accidentului rutier, a fost achitat integral de către el, și drept urmare reclamantul nu mai este în drept să solicite încasarea prejudiciului și de la C.A. „Asterra Group” S.A.,

Intimatul Culea Andrei a solicitat admiterea recursului.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor

respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Potrivit art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Societatea pe Acțiuni "Asterra Grup", reprezentată de avocatul Aureliu Scorțescu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Societatea pe Acțiuni "Asterra Grup", reprezentată de avocatul Aureliu Scorțescu.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru

Copia corespunde originalului

Dumitru Mardari